

**FRÅGOR TILL DEN NOMINERADE
KOMMISSIONSLEDAMOTEN****Ekaterina ZAHARIEVA****Uppstartsföretag, forskning och innovation****1. Allmän kompetens, engagemang för EU och personlig oavhängighet**

Vilka av dina personliga kvalifikationer och erfarenheter är särskilt viktiga för uppdraget som kommissionsledamot och främjandet av det europeiska allmänintresset, särskilt inom det område som du skulle ansvara för? Hur kommer du att bidra till genomförandet av kommissionens politiska riktlinjer? Hur kommer du att genomföra jämställdhetsintegrering och integrera ett jämställdhetsperspektiv i alla politikområden inom ditt ansvarsområde? Hur kommer du att genomföra integreringen av ett ungdomsperspektiv?

På vilket sätt kan du inför parlamentet garantera din personliga oavhängighet, och hur kan du garantera att din tidigare, nuvarande eller framtida verksamhet inte på något sätt skulle kunna innebära att fullgörandet av dina skyldigheter inom kommissionen ifrågasätts?

Vilka av dina personliga kvalifikationer och erfarenheter är särskilt viktiga för uppdraget som kommissionsledamot och främjandet av det europeiska allmänintresset, särskilt inom det område som du skulle ansvara för?

Jag är mycket hedrad över att vara kandidat till posten som ledamot av Europeiska kommissionen under ledning av ordförande Ursula von der Leyen. I början av min yrkesbana arbetade jag oförtröttligt för att få mitt hemland Bulgarien att ansluta sig till Europeiska unionen. Sedan vi blev en del av unionen har jag alltid försökt bidra till en stark och enad europeisk familj med den plats den förtjänar i världen. Eftersom jag delvis växte upp under en totalitär regim vet jag mycket väl hur dyrbara de värden är som ligger till grund för vår europeiska demokrati och jag kommer alltid att försvara dem.

Efter avlagd juristexamen arbetade jag i två år som jurist och sedan i nästan sju år inom den bulgariska förvaltningen som juridisk rådgivare och direktör vid miljö- och vattenministeriet. Jag arbetade sedan politiskt under de följande 15 åren, först som biträdande minister för regional utveckling och sedan som kanslichef och generalsekreterare för republikens president. Som biträdande minister för regional utveckling styrde jag också regional- och sammanhållningspolitiken.

Därefter blev jag vice premiärminister med ansvar för ekonomisk politik och minister för regional utveckling och offentliga arbeten, justitieminister och slutligen Bulgariens vice premiärminister med ansvar för reformen av rättsväsendet och utrikesminister. Under 2018 innehade Bulgarien ordförandeskapet i Europeiska unionens råd, och som utrikesminister var jag ordförande för rådet (allmänna frågor) och deltog i möten med Europaparlamentet. Detta gav mig en unik erfarenhet av att se viktiga frågor ur ett bredare europeiskt perspektiv och främja det europeiska allmänintresset.

Som generalsekreterare och minister har jag haft det politiska och förvaltningsmässiga ansvaret för stora administrativa strukturer. Detta är en viktig tillgång eftersom jag, om jag godkänns som kommissionär, kommer att utöva politisk tillsyn över två stora generaldirektorat (GD Forskning och innovation och det gemensamma forskningscentrumet).

Mitt senaste uppdrag som ledamot av det bulgariska parlamentet ger mig också en djup förståelse för parlamentets arbete. Det kommer att hjälpa mig att samarbeta nära med Europaparlamentet.

Jag är övertygad om att min gedigna bakgrund – med administrativ och politisk erfarenhet på högsta nivå – kommer att hjälpa mig att hantera mina kommande uppgifter som EU-kommissionär.

Hur kommer du att bidra till genomförandet av kommissionens politiska riktlinjer?

Hållbart välstånd och konkurrenskraft står i centrum för ordförande Ursula von der Leyens politiska riktlinjer, med ambitionen att sätta forskning och innovation i centrum för EU:s ekonomi. Mario Draghis senaste rapport om EU:s konkurrenskraft innehåller både en mycket värdefull analys av de nuvarande bristerna i EU:s forsknings- och innovationspolitik och en reformagenda.

Det finns en stark drivkraft för den europeiska forsknings- och innovationspolitiken. I min uppdragsbeskrivning beskrivs närmare olika delar av reformen och jag har för avsikt att genomföra dem alla fullt ut. En topprioritering blir utvecklingen av nästa ramprogram för forskning och innovation. Jag kommer att arbeta för att öka våra forskningsutgifter, i enlighet med de politiska riktlinjerna. Jag kommer också att sträva efter att förenkla och i större utsträckning inrikta ramprogrammet på viktiga områden med störst mervärde för EU, med beaktande av rekommendationerna i Draghirapporten. Jag är redo att spela en avgörande roll i denna ambition och driva på EU:s vetenskapliga och tekniska framsteg, från grundforskning till tillämpad innovation. Forskning och innovation måste bli en allt större del av vår konkurrensfördel i dagens globala ekonomi.

Hur kommer du att genomföra jämställdhetsintegrering och integrera ett jämställdhetsperspektiv i alla politikområden inom ditt ansvarsområde?

Att integrera jämställdhet och ett jämställdhetsperspektiv i forskning och innovation skulle vara en central prioritering under mitt mandat. Detta är inte bara en moralisk nödvändighet, utan också nödvändigt för att utnyttja alla begåvningar. Jag har personligen en dokumenterad erfarenhet som minister av att främja kvinnor på höga befattningar inom de ministerier som jag har ansvarat för.

Jag kommer att kunna bygga vidare på de framsteg som hittills gjorts, särskilt via det europeiska forskningsområdet och genomförandet av jämställdhetsplaner inom ramen för Horisont Europa. Ändå är klyftan mellan könen fortfarande stor inom forskning, innovation och i synnerhet i fråga om nystartade företag. Jag kommer därför att bidra till jämställdhetsstrategin för perioden efter 2025 och särskilt till insatserna för att bekämpa könsrelaterat våld. Vi kommer att arbeta för att ytterligare integrera jämställdhetsaspekterna i finansierade projekt och säkerställa effektiv övervakning för att följa framstegen och garantera att det inte sker någon tillbakagång. Jag skulle också stödja forskning om jämställdhet, inbegripet dess samverkan med andra sociala kategorier. Slutligen skulle jag också se till att en jämställdhetsdimension inkluderas i EU:s strategi för uppstarts företag och expanderande företag, och använda alla tillgängliga instrument för att stödja kvinnliga innovatörer.

Jag kommer vidare att säkerställa en jämn könsfördelning i mitt eget arbetslag.

Hur kommer du att genomföra integreringen av ett ungdomsperspektiv?

Stöd till ungdomar är en central del av forsknings- och innovationspolitiken och kommer att vara en viktig prioritering för mitt mandat. Jag kommer att hålla årliga politiska ungdomsdialoger med start under de första 100 dagarna för att lyssna på unga människors och i synnerhet unga forskares behov.

Inom ramen för det europeiska forskningsområdet åtar jag mig att stärka ungdomsdelen för att förbättra rörlighet, karriärutveckling och anställningsvillkor för forskare, särskilt de som befinner sig i början av sin karriär. Den kommande lagstiftningen kring det europeiska forskningsområdet och kompetensplattformen kommer att vara extra relevanta. Samtidigt planerar jag också att fortsätta att stödja unga forskare i hela EU genom olika program. Några exempel är Marie Skłodowska Curie-åtgärderna för doktorandutbildning och postdoktorandutbildning, EU-tävlingen för unga forskare (EUCYS) och EU TalentOn, där forskare i åldern 21–35 år uppmanas att bidra med innovativa idéer om kritiska frågor för unionen.

På vilket sätt kan du inför parlamentet garantera din personliga oavhängighet, och hur kan du garantera att din tidigare, nuvarande eller framtida verksamhet inte på något sätt skulle kunna innebära att fullgörandet av dina skyldigheter inom kommissionen ifrågasätts?

Om jag godkänns förbinder jag mig att också fortsättningsvis till fullo respektera de fördragsfästa skyldigheterna om oavhängighet, öppenhet, opartiskhet och tillgänglighet i enlighet med artikel 17.3 i EU-fördraget och artikel 245 i EUF-fördraget.

Jag kommer att fullt ut respektera fördragets bokstav och anda, särskilt skyldigheten att agera i det europeiska intresset och utan att ta emot instruktioner från någon regering eller någon annan institution, något organ eller

någon enhet. Jag kommer att följa uppförandekoden för Europeiska kommissionens ledamöter och dess bestämmelser om intressekonflikter. Min intresseförklaring är fullständig och tillgänglig för allmänheten. Liksom under föregående mandatperiod kommer jag att skyndsamt uppdatera den vid behov av ändringar.

2. Förvaltning av ansvarsområdet och samarbete med Europaparlamentet

Kan du åta dig att vederbörligen informera parlamentet om ditt och dina avdelningars handlande? I vilket avseende anser du att du är redovisningsskyldig inför parlamentet?

Vilka specifika åtaganden är du beredd att göra när det gäller dina kontakter med och din närvaro i parlamentet, både i utskotten och i kammaren, samt när det gäller transparens, samarbete och effektiv uppföljning av parlamentets ståndpunkter och begäranden om lagstiftningsinitiativ? Är du beredd att i god tid förse parlamentet med uppgifter och handlingar på samma villkor som rådet när det gäller planerade initiativ och pågående förfaranden?

På grund av mina erfarenheter som ledamot av det bulgariska parlamentet och minister ser jag det nära samarbetet mellan Europaparlamentet och Europeiska kommissionen som avgörande. Under mina fyra på varandra följande ministerperioder i Bulgarien höll jag alltid det nationella parlamentet väl informerat om mina initiativ och uppfattade parlamentsledamöterna som viktiga partner när det gäller att utforma politiken. Jag åtar mig till fullo att vederbörligen informera Europaparlamentet om mitt och mina avdelningars handlande.

Jag kommer att följa de vägledande principer som ligger till grund för ett ändamålsenligt interinstitutionellt samarbete och ett effektivt och legitimt beslutsfattande i EU. Dessa principer gäller öppenhet, ömsesidigt förtroende, effektivitet och regelbundet informationsutbyte. Jag ställer mig helt och hållet bakom ordförandens politiska riktlinjer och uppdragsbeskrivningar, vilka till fullo återspeglar de vägledande principerna och betonar avsikten att stärka det särskilda partnerskapet mellan Europaparlamentet och kommissionen. Jag kommer att göra mitt yttersta för att upprätthålla dessa principer, och då kommer jag att fullt ut respektera bestämmelserna i det interinstitutionella avtalet om bättre lagstiftning från 2016 och ramavtalet.

Jag åtar mig att delta i alla relevanta plenardebatter, utskottssammanträden och trepartsdiskussioner. Jag kommer att se till att involvera de berörda utskotten i Europaparlamentet i alla viktigare frågor som jag har ansvar för och se till att parlamentet och rådet behandlas lika som medlagstiftare. Framförallt kommer jag att garantera ett regelbundet och transparent informationsflöde till ordförandena för relevanta parlamentsutskott och jag kommer även att kommunicera direkt med utskottsledamöter samt stå till förfogande för bilaterala möten. Jag kommer också att se till att de frågor från Europaparlamentets ledamöter till kommissionen som berör mitt ansvarsområde besvaras snabbt och korrekt. Jag kommer att framträda inför Europaparlamentet i såväl plenum som utskott när jag ombeds att besvara en fråga eller lämna ett särskilt svar.

Som en del av den tillträdande kommissionens åtagande att tillsammans med Europaparlamentet lägga fram de politiska riktlinjerna kommer jag att samarbeta med parlamentet i varje skede när artikel 225-resolutioner debatteras, med full respekt för principerna om proportionalitet, subsidiaritet och bättre lagstiftning.

Frågor från utskottet för industrifrågor, forskning och energi

3. Vilken är din vision för ditt ansvarsområde utöver din uppdragsbeskrivning och vad skulle du vilja att arvet efter dig skulle vara? Vilka lagstiftningsförslag och andra initiativ kommer du att föreslå för kommissionskollegiet för antagande under de kommande fem åren, i synnerhet under de första 100 dagarna? Hur kommer du att se till att dessa förslag, liksom även genomförandet av befintlig lagstiftning, stärker den europeiska konkurrenskraften? Har du för avsikt att basera dessa lagstiftningsförslag på specifika konsekvensbedömningar?

Att sätta forskning och innovation i centrum för EU:s ekonomi är en hörnsten i Ursula von der Leyens politiska riktlinjer. Både Draghirapporten och Lettarapporten slår fast vikten av att på EU-nivå avsevärt stärka forskning, innovation och finansieringsvillkor för uppstarts företag och expanderande företag. Med utgångspunkt i denna dynamik är min vision för FoI-portföljen att stärka både forsknings- och innovationsdimensionen. Forskningsutgifterna kommer att vara ett av de viktigaste områdena i nästa fleråriga budgetram och nästa ramprogram för att säkerställa att vi påskyndar innovation och stärker vår konkurrenskraft.

Om jag godkänns är min avsikt att bidra till att skapa en verklig europeisk forsknings- och innovationsunion genom ett antal viktiga initiativ under de kommande fem åren.

När det gäller grundforskning och tillämpad forskning kommer jag att arbeta för att utvidga Europeiska forskningsrådet och Europeiska innovationsrådet under nästa budgetperiod, för att fokusera mer på strategiska prioriteringar, banbrytande grundforskning, disruptiv innovation och vetenskaplig spetskompetens. En ny rättsakt om det europeiska forskningsområdet kommer att stå i centrum för mina insatser för att främja fri rörlighet för forskare, vetenskapligt kunnande och teknik. Den tar itu med fragmenteringen inom forskningen och gör det europeiska forskningsområdet mer attraktivt, med mer anpassade forsknings- och innovationsprioriteringar. Rättsakten kommer att stödja målet att investera 3 % av BNP i forskning och utveckling, främja reformer av nationella forsknings- och innovationssystem och förbättra samordningen mellan medlemsstaterna och på EU-nivå. Den kommer också att behandla kompetensutveckling och forskarkarriärer för att locka till sig och behålla talanger, samt främja friheten för vetenskaplig forskning. Slutligen kommer en europeisk strategi för forskningsinfrastruktur att göra våra infrastrukturer tillgängliga, resilienta och säkra så att forskare kan testa och utveckla sina idéer.

När det gäller innovation kommer jag att föreslå en EU-strategi för uppstarts företag och expanderande företag samt en europeisk rättsakt om innovation för att skapa rätt förutsättningar för våra nystartade företag att växa. Strategin och rättsakten ska ta itu med rättsliga hinder och administrativa bördor tack vare en EU-omfattande rättslig status för uppstarts företag och innovativa företag (*den 28:e ordningen*). Jag planerar att utvidga Europeiska innovationsrådet för att ytterligare öka stödet till uppstarts företag och expanderande företag på strategiska områden, såsom kvantteknik, artificiell intelligens, bioteknik, avancerade material och rymden. Detta kommer också att gynnas av privata saminvesteringar. Europeiska innovationsrådets fond mobiliserar redan betydande privata riskkapitalinvesteringar. I enlighet med slutsatserna i Draghirapporten måste dock mer göras för att stimulera finansiering av innovation med hög tillväxtpotential och privata investeringar i forskning och innovation. Nätverket för betrodda investerare kommer att spela en nyckelroll när det gäller att utveckla vårt ekosystem av riskkapitalinvestorer och hitta privata investerare som kan saminvestera och hjälpa våra bästa och mest framgångsrika företag att expandera. En arbetsgrupp för uppstarts företag kommer att inrättas inom kommissionen under de första månaderna av mitt mandat för att samordna insatserna på detta område. Jag kommer att anordna ett nytt europeiskt forum för uppstarts företag och expanderande företag under första halvåret 2025 för att involvera externa aktörer och grundare av uppstarts företag.

Jag kommer att påskynda arbetet med att anpassa forskning, industriell innovation och investeringar för att tillgodose tekniska krav och minska det strategiska beroendet. Jag kommer att lägga fram en strategi för att öka och vägleda främjandet av AI inom vetenskapen. För att ytterligare stödja en snabbare grön och digital omställning kommer jag att höra berörda parter för att utveckla en strategi för europeisk livsvetenskap som även omfattar bioteknik. Jag kommer också att föreslå riktade åtgärder för kritiska sektorer och lägga fram en rättsakt om avancerade material till stöd för tillverkning och användning av avancerade material i EU. Jag kommer vidare att föreslå en handlingsplan för kvinnor inom forskning, innovation och uppstarts företag/expanderande företag.

För att säkerställa att initiativen stärker EU:s konkurrenskraft kommer jag att bygga vidare på analysen i Draghirapporten. Jag kommer att sträva efter att överbrygga investeringsgapet på mer än 120 miljarder euro per år som framhålls i rapporten. Jag kommer att kämpa för målet på 3 % av BNP inom forskning och utveckling genom att mobilisera privat kapital, t.ex. genom europeiska partnerskap. Jag kommer att arbeta för bättre övervakning, vägledning och samordningsmetoder för att säkerställa starka nationella forsknings- och innovationsbudgetar och reformer, bland annat med hjälp av den europeiska planeringsterminen. Detta skulle kunna förstärkas genom rättsakten om det europeiska forskningsområdet. Slutligen kommer jag att fokusera på saluföring och spridning som främjar kunskapsutnyttjande och samarbete mellan näringslivet och den akademiska världen.

När jag genomför mitt arbete kommer jag att anta en inkluderande och evidensbaserad strategi för beslutsfattande. Förslag som jag kommer att främja kommer att följa tillämpliga standarder för bättre lagstiftning. Dessutom kommer jag att hålla en ungdomspolitisk dialog under mandatperiodens första 100 dagar.

4. Vad har du för planer för det europeiska forskningsområdet, Europeiska forskningsrådet, Europeiska innovationsrådet, Europeiska institutet för innovation och teknik och Europeiska forskningsrådet för artificiell intelligens? Hur ska de kopplas till den europeiska rättsakten om innovation?

Om jag godkänns som kommissionär har jag för avsikt att ta itu med fragmenteringen av det europeiska området för forskningsverksamhet. Trots de framsteg som gjorts under de senaste fyra åren måste mycket mer göras för att skapa en verklig europeisk forsknings- och innovationsunion. Om jag godkänns som kommissionär kommer jag att ta itu med de alltför låga investeringarna i forskning och utveckling, långt under investeringsmålet på 3 % av BNP, och den otillräckliga samordningen av medlemsstaternas forsknings- och innovationssystem. Jag planerar

att göra det genom rättsakten om det europeiska forskningsområdet, som kommer att föreslå miniminormer för att förbättra forskarkarriärer och arbetsvillkor. Rättsakten kommer att säkerställa rörlighet för talanger inom EU med lika möjligheter för män och kvinnor och främja öppen vetenskap. I enlighet med Europaparlamentets resolution från januari 2024 kommer friheten för vetenskaplig forskning att vara en central del av rättsakten om det europeiska forskningsområdet.

Den europeiska innovationsakten, som kompletterar rättsakten om det europeiska forskningsområdet, kommer att stödja förenklingen av vårt regelverk, påskynda införandet av innovation, underlätta tillgången till riskkapital och stödja testning av uppstarts företag och expanderande företag genom t.ex. ”sandlådor”. Innovationsakten kommer att stödja alla som är redo att bli entreprenörer och växa i EU, oavsett verksamhetssektor eller underliggande teknik, med särskilt fokus på kvinnor. Jämte utvecklingen av en spar- och investeringsunion som omfattar kapitalmarknadsunionen och bankunionen skulle innovationsakten bli en banbrytande åtgärd för EU och hjälpa våra innovationer att nå marknaden i stor skala, till gagn för både ekonomin och samhället. Den kommer också att främja användningen av innovativa verktyg som innovationsupphandling, och utvecklas i synergi med den 28:e ordningen med en EU-omfattande rättslig status för innovativa företag.

Om jag godkänns som kommissionär planerar jag att utvidga Europeiska forskningsrådet och Europeiska innovationsrådet som har bevisat sitt mervärde. Jag förpliktar mig att skydda Europeiska forskningsrådets oberoende som främjar spetskompetensbaserad grund- och spetsforskning för att ta itu med mänsklighetens mest akuta utmaningar. Parallellt med att vi stärker vår vetenskapliga bas måste disruptiv innovation stärkas och utvidgas. Europeiska innovationsrådets fond är redan den mest aktiva teknikintensiva uppstartsinvesteraren i EU, med en hävstångseffekt på över fyra euro för varje investerad euro. Mer behöver dock göras. Om jag godkänns som kommissionär kommer jag att ha en ännu tydligare inriktning på högriskinvesteringar, från forskning i ett tidigt skede till demonstration och marknadsintroduktion, med fokus på viktig strategisk teknik för EU:s konkurrenskraft. Ett reformerat europeiskt innovationsråd kommer att fokusera särskilt på bättre finansiering och stöd till investeringar i expanderande verksamhet. Jag kommer att utforska möjligheterna till ett mer intensivt och strategiskt samarbete med Europeiska investeringsbanken och se till att vi maximerar synergierna mellan våra respektive instrument.

Europeiska institutet för innovation och teknik (EIT) är tillsammans med sina kunskaps- och innovationsgrupper, som sammanför universitet, forskningsinstitutioner och näringslivspartner, ett av innovationsinstrumenten i Horisont Europa. Det för samman högre utbildning, forskning och innovation (den s.k. kunskapstriangeln), och väger in utbildning i innovationskedjan för att säkerställa att studenter med entreprenörsanda, forskare och innovatörer når arbetsmarknaden och att den nuvarande arbetskraften är kompetent och omskolas och utbildas utifrån näringslivets behov inom de prioriterade sektorerna. EIT har också spelat en nyckelroll i genomförandet av flera av kompetensakademierna, bland annat de som inrättats genom rättsakten om nettonollutsläpp.

Om jag godkänns kommer jag att undersöka olika sätt att ytterligare rationalisera EIT:s uppdrag, förbättra synergierna med andra innovationsinstrument, stärka öppenheten och öka dess fokus på att främja nya talanger och bygga upp entreprenörskompetens. EIT:s arbete med kompetensutveckling kan leda till synergier med initiativ som en europeisk branschexamen och göra det lättare att utveckla och erkänna transnationella program, något som även gynnar forskare som arbetar inom den högre utbildningen. För att uppnå dessa mål kommer jag att ha ett nära samarbete med verkställande vice ordföranden med ansvar för människor, kompetens och beredskap för att utveckla en samordnad strategi mellan olika arbetsflöden inom den strategiska ramen för kompetensunionen.

Enligt Draghirapporten kommer främjande av artificiell intelligens (AI) på alla nivåer att vara ett centralt inslag i EU:s agenda för konkurrenskraft under de kommande åren, och jag är fast besluten att i hög grad bidra till detta arbete. När det gäller det nya europeiska AI-forskningsrådet kommer jag, såsom nämns i min uppdragsbeskrivning, att nära samarbeta med verkställande vice ordföranden med ansvar för tekniksuveränitet, säkerhet och demokrati och andra kommissionsledamöter. Det kommer att vara ett viktigt genomförandeinslag i vår strategi för att vägleda användningen av AI inom vetenskapen och främja kompetensutveckling, som ett komplement till AI-innovationspaketet och AI-byrån. Genom att sammanföra resurser och stimulera samarbete mellan den offentliga och den privata sektorn kommer det europeiska rådet för AI-forskning att bygga upp den kritiska massa som krävs för att behålla vårt vetenskapliga försprång i AI-åldern. Parallellt med detta kommer Europeiska forskningsrådet och Europeiska innovationsrådet att fortsätta stödja spetsforskning och banbrytande innovationer inom och av AI i stort, och deras bidrag kommer att beaktas fullt ut vid utvecklingen av det europeiska rådet för AI-forskning. Omfattande samråd med berörda parter kommer att ligga till grund för utvecklingen av det europeiska rådet för AI-forskning.

5. Vad ser du som det främsta syftet med EU:s ramprogram för forskning och innovation och EU-finansieringens mervärde? Vad tänker du göra åt det fortsatta behovet av att förenkla programmet? Kommer du att stödja en betydande ökning av budgeten för Horisont Europa och det program som kommer därefter? Hur tänker du rent generellt skydda EU-budgeten för forsknings- och innovationspolitik? Hur tänker du öka små och medelstora företags deltagande i programmet och främja offentlig-privata partnerskap?

I 40 år har EU:s ramprogram för forskning och innovation, som förankras i fördragen, varit avgörande för EU:s framsteg inom vetenskap, teknik och innovation. Ramprogrammet tar itu med globala utmaningar som sträcker sig från klimat till hälsa och stärker EU:s konkurrenskraft genom banbrytande forskning och innovation.

EU:s vetenskapliga och tekniska grund kan stärkas genom att främja vetenskaplig spetskompetens, gränsöverskridande samarbete, innovation och vårt dynamiska ekosystem av forskare, innovatörer och industrier. En balanserad strategi för internationellt samarbete är, och måste förbli, en avgörande del av vår politik, och koppla samman forsknings- och innovationsekosystem för att ta itu med globala utmaningar och sträva efter ömsesidighet, lika villkor på global nivå samt EU:s strategiska oberoende och ekonomiska säkerhet.

EU-finansieringens mervärde ligger i dess förmåga att möjliggöra storskaligt samarbete och skapa möjligheter som medlemsstaterna inte skulle kunna uppnå på egen hand. Den utnyttjar våra medlemsstaters kollektiva styrka och främjar samarbete över gränser och mellan sektorer. EU-finansiering kan bidra till att övervinna marknadsmisslyckanden, särskilt inom disruptiv högriskteknik, minska dubbelarbete och fastställa enhetliga standarder. Den underlättar tillgången till infrastruktur och förbättrar rörligheten. Resultaten av Horisont 2020 visar de ekonomiska och samhällsliga fördelarna med EU-finansiering: varje investerad euro förväntas generera mellan fem och elva euro i fördelar senast 2040.

Utformningen av den framtida fleråriga budgetramen och dess instrument ligger framför oss. I samarbete med kommissionsledamoten med ansvar för budget, bedrägeribekämpning och offentlig förvaltning kommer vi att behöva börja med frågan "vad vill vi finansiera" för att sedan se "hur" vi bäst kan uppnå våra mål och maximera resultaten på fältet, med utgångspunkt i lärdomarna från Horisont Europa. Resultaten av nyligen genomförda utvärderingar, bland annat högnivågruppens rapport ("Align, act, accelerate") och rekommendationerna i Draghirapporten, blir till nytta för ett nytt och förstärkt tionde ramprogram. Om jag får ert förtroende vill jag säkerställa enklare och snabbare tillgång till EU:s forskningsfinansiering, verkningfullare finansiering och anpassning till EU:s politiska prioriteringar jämte mindre rapporteringsbörda för projektansvariga. Enklare och tydligare regler kommer att ge finansieringen mer genomslagskraft och locka fler nya större och mindre deltagare från olika sektorer, inbegripet små och medelstora företag, uppstartsföretag och expanderande företag. Vi måste öka användningen av digitala verktyg, inbegripet AI, för att bättre informera och stödja deltagarna och öka användningen av förenklade finansieringsformulär såsom enhetsbelopp och enhetskostnader för personalkostnaderna. Jag kommer också att eftersträva en minskad administrativ börda, inbegripet överflödiga rapporteringskrav.

I enlighet med de politiska riktlinjerna stöder jag helhjärtat att forskning och innovation, vetenskap och teknik sätts i centrum för vår ekonomi, med ökade forskningsutgifter för att fokusera mer på strategiska prioriteringar, banbrytande grundforskning och innovation samt vetenskaplig spetskompetens i nästa ramprogram. Jag åtar mig att arbeta för en forsknings- och innovationspolitik som ökar EU:s konkurrenskraft. Draghirapporten har lämnat mycket viktiga rekommendationer i detta avseende och betonar starkt den betydelse dagens investeringar får för vår konkurrenskraft på medellång och lång sikt. Jag kommer också att arbeta för att stärka forsknings- och innovationssystemen och finansieringen av uppstartsföretag och expanderande företag i samarbete med alla medlemsstater och regioner.

EU och medlemsstaterna har ett delat ansvar att uppnå vårt mål på 3 % av BNP för investeringar i forskning och utveckling. Jag kommer att förespråka en starkare samordning mellan investeringar på EU-nivå, nationell nivå och regional nivå för att maximera effekterna och skapa en verklig europeisk forsknings- och innovationsunion. Med utgångspunkt i lärdomarna från Europeiska innovationsrådet och InvestEU kommer vi att använda vår budget för att få tillgång till och minska riskerna för privata investeringar i våra gemensamma mål.

Slutligen kommer jag, om jag godkänns som kommissionär, att arbeta för att göra de små och medelstora företagen mer delaktiga och främja partnerskap mellan den offentliga och den privata sektorn. Små och medelstora företag är viktiga drivkrafter för tillväxt och innovation. Den nya europeiska rättsakten om innovation kommer att främja en miljö som gynnar innovation och små och medelstora företag, undanröjer rättsliga hinder och anpassar de regleringsmässiga villkoren i medlemsstaterna. Jag kommer att göra det lättare för nystartade företag att komma igång och locka nya deltagare genom förenkling och skräddarsytt stöd, integrera dem i företagsnätverk och

förbättra deras tekniska kapacitet. Jag kommer att ytterligare utforska potentialen hos europeiska partnerskap, inbegripet gemensamma företag, för att mobilisera offentliga och privata investeringar. Min strategi kommer att återspegla framväxande prioriteringar och främja synergier med andra instrument och finansieringsprogram, såsom viktiga projekt av gemensamt europeiskt intresse och sammanhållningsfonder.

Europaparlamentets stöd för alla dessa uppgifter är avgörande och jag har för avsikt att ha ett nära samarbete med er.

6. Vilka konkreta åtgärder ser du som nödvändiga för den långsiktiga strategin att främja den europeiska forskningsinfrastrukturen, inklusive teknikinfrastruktur? Hur ser du på rollen för forsknings- och innovationsekosystem? Vad tänker du göra åt forsknings- och innovationsklyftan i EU? Vilka åtgärder tänker du dig för att bredda deltagandet? Hur tänker du hantera dagens utmaningar inom naturvetenskap, teknik, ingenjörsvetenskap och matematik (STEM), t.ex. det låga kvinnliga deltagandet? Hur tänker du främja forskning och akademisk frihet? Hur tänker du bidra till att vidareutveckla det nya europeiska Bauhaus?

Om jag godkänns som kommissionär kommer jag att lägga fram en europeisk strategi för forskningsinfrastruktur för att säkerställa att europeiska forskare och innovatörer har tillgång till anläggningar och tjänster i världsklass och till fullt utnyttjar dem, med fokus på näringslivet, små och medelstora företag och uppstarts företag.

Starka och sammanlänkade forsknings- och innovationsekosystem är grundläggande för ett konkurrenskraftigt, hållbart och resilient EU. I EU bygger dessa ekosystem på vår solida forskningsbas, vilket placerar oss på en global andraplats vad gäller vetenskapliga resultat. Andra utvecklade ekonomier har dock överträffat oss på vissa områden. Fragmenteringen av våra forsknings- och innovationsekosystem är delvis orsaken till detta, med stora resultatskillnader mellan länder och regioner. Om jag godkänns kommer jag att stärka EU:s ekosystem för innovation genom finansierings- och regleringsverktyg till stöd för disruptiva innovatörer, uppstarts företag och expanderande företag. Med utgångspunkt i åtgärderna i den nya europeiska agendan för innovation kommer EU:s strategi för uppstarts företag och expanderande företag och den europeiska rättsakten om innovation att bli avgörande i detta avseende.

Om jag godkänns är det nödvändigt att ta itu med forsknings- och innovationsklyftan för att kunna maximera EU:s potential, oavsett var den kommer ifrån. Åtgärder för bredare deltagande har redan vidtagits, med en ökad andel framgångsrika stödmottagare från länder som omfattas av bredare deltaganden i Horisont Europa jämfört med Horisont 2020. Europeiska institutet för innovation och teknik bidrar till att ta itu med innovationsklyftan i EU, särskilt genom sin platsbaserade strategi som det största innovationsekosystemet i EU med en närvaro ute på fältet i och utanför EU:s medlemsstater, och sitt regionala innovationssystem. Jag kommer att lägga stor vikt vid Europaparlamentets åsikter om hur vi ska komma till rätta med forsknings- och innovationsklyftan, och kommer att vederbörligen samråda med medlemsstaterna och berörda parter.

Många europeiska länder har en betydande brist på utexaminerade inom naturvetenskap, teknik, ingenjörsvetenskap och matematik (STEM), samtidigt som efterfrågan på sådana yrkesutövare ökar i alla branscher. Denna brist hotar allvarligt EU:s konkurrenskraft inom strategiska sektorer som förnybar energi och avancerad tillverkning. Om jag godkänns kommer jag att stödja studenter som tar examen från STEM-program för att erbjuda dem mer praktisk erfarenhet av forskning, problemlösning och verkliga tillämpningar. Det kommer att bidra till att överbrygga klyftan mellan akademisk kunskap och industrins behov och underlätta de utexaminerades övergång till arbetskraften. Jag kommer att helhjärtat stödja initiativ för att öka andelen kvinnor som tar examen inom naturvetenskap, teknik, ingenjörsvetenskap och matematik som en del av min handlingsplan för kvinnor inom systemet för forskning, innovation och uppstarts företag/expanderande företag.

Jag åtar mig fullt ut att fortsätta att upprätthålla friheten för vetenskaplig forskning. Detta är centralt för den akademiska friheten i enlighet med artikel 13 i stadgan om de grundläggande rättigheterna. Jag stöder Europaparlamentets resolution om skyddet av friheten för vetenskaplig forskning från januari 2024, där kommissionen uppmanas att lägga fram ett förslag för att skydda och främja friheten för vetenskaplig forskning, och jag åtar mig att ta upp frågan inom ramen för rättsakten om det europeiska forskningsområdet. Vi kommer då bland annat att utgå från Europaparlamentets arbete.

I enlighet med min uppdragsbeskrivning kommer jag, om jag godkänns, att stödja kommissionsledamoten med ansvar för miljö, vattenresiliens och en konkurrenskraftig cirkulär ekonomi i hennes strävan att vidareutveckla det nya europeiska Bauhaus. Jag kommer att lyfta fram forskningens och innovationens bidrag till dess utveckling och genomförande, från grundforskning till testning och demonstration. Forskning och innovation kan stödja initiativet

Det nya europeiska Bauhaus och blåsa nytt liv i Europas grannskap genom innovativ, inkluderande och hållbar design.

7. Hur ser din vision ut för en EU-strategi för uppstartsföretag och expanderande företag? Vilka åtgärder kommer du att föreslå för att stimulera deras utveckling? Vilka initiativ kommer du att ta för att få fart på innovationen i EU? Hur tänker du stärka banden mellan forsknings-, innovations-, industri- och sammanhållningspolitiken? Vilka konkreta åtgärder anser du bör ingå i rättsakten om avancerade material?

Min övergripande vision för EU:s strategi för uppstartsföretag och expanderande företag är att främja en innovationsvänlig miljö där våra innovativa företag snabbare och lättare kan växa och expandera på den inre marknaden.

De största bromsklossarna för utvecklingen av vårt europeiska ekosystem för nystartade företag är svårigheter att få tillgång till kapital och marknader och fragmenterad lagstiftning som skapar administrativa hinder. Detta leder till kompetensflykt och får framgångsrika företag att lämna EU. Vi måste göra det möjligt för EU:s uppstartsföretag och expanderande företag att växa, blomstra i EU och konkurrera globalt.

En av de största utmaningarna för uppstartsföretag och expanderande företag i EU är att säkra tillgången till kapital, särskilt för banbrytande företag och högriskföretag. Strategin skulle omfatta åtgärder för att öka tillgången till riskkapital och förbättra finansieringen genom en utvidgning av Europeiska innovationsrådet (EIC). Jag kommer att samarbeta med kommissionsledamoten med ansvar för demokrati, rättvisa och rättsstatsprincipen samt utvecklingen av den 28:e ordningen för att hjälpa innovativa företag att växa och dra nytta av enklare och harmoniserade regler i hela unionen. Jag kommer också att samarbeta med kommissionsledamoten med ansvar för finansiella tjänster och spar- och investeringsunionen för att förbättra tillgången till olika finansieringskällor genom att utveckla en spar- och investeringsunion som omfattar kapitalmarknadsunionen och bankunionen.

För att hjälpa nystartade företag att expandera bör strategin även omfatta åtgärder för att förbättra marknadstillträdet. Den kommande översynen av direktivet om offentlig upphandling som tillkännages i de politiska riktlinjerna skulle framför allt syfta till att modernisera och förenkla våra regler för offentlig upphandling, särskilt med tanke på nystartade företag och innovatörer i EU.

Starka ekosystem är avgörande för att uppstartsföretag och expanderande företag ska blomstra. Strategin skulle stödja åtgärder för att främja samarbete mellan universitet, forskningsinstitutioner, näringslivet och nystartade företag. Uppstartsföretag behöver också teknisk infrastruktur, även digital sådan, för innovation och tillväxt, vilket också bör åtgärdas.

Slutligen kommer konkreta åtgärder att föreslås för att locka till oss och behålla talanger, med utgångspunkt i befintliga initiativ, samtidigt som vi kartlägger och överbryggar eventuella kompetenslyftor och tar itu med könsklyftan i FoI-systemet och systemet för uppstartsföretag/expanderande företag.

Det är uppenbart att strategin skulle behöva återspegla en myndighetsövergripande strategi och ett nära samarbete med medlemsstaterna, och identifiera hävstänger inom olika politikområden som kan göra uppstartsföretag och expanderande företag i EU framgångsrikare. Under min ledning kommer prioriteringarna som fastställs i strategin att hanteras och omvandlas till konkreta åtgärder, inbegripet lagstiftningsförslag, genom den nya europeiska rättsakten om innovation.

Arbetet med EU:s strategi för uppstartsföretag och expanderande företag bör inledas med en omfattande analys baserad på Draghirapporten. Om jag godkänns kommer jag att utlysa en inbjudan att lämna synpunkter och ett riktat samråd med berörda parter.

Jag är fast besluten att samarbeta med Europaparlamentet i denna process och genomföra breda samråd med berörda parter från vårt forsknings- och innovationsekosystem.

Att stärka banden mellan forsknings-, innovations-, industri- och sammanhållningspolitiken är avgörande för en enhetlig strategi som sätter forskning och innovation i centrum för vår ekonomi. Jag kommer att se till att mitt ansvarsområde samverkar med EU:s industri- och sammanhållningspolitik och engagera mig på ett meningsfullt sätt inom kommissionskollegiet. I enlighet med min uppdragsbeskrivning kommer jag att bidra till initiativ som en ren industriell giv och rättsakten om påskyndande av utfasningen av fossila bränslen i industrin, med en viktig forsknings- och innovationsdimension. När det gäller synergier mellan EU:s finansieringsprogram kommer jag tillsammans med de andra kommissionärerna att fokusera på att harmonisera reglerna, undvika dubbelarbete och

maximera effekterna av medlemsstaternas investeringar i forskning och innovation. I den nuvarande budgeten kommer jag att lägga tonvikten på att forskningsresultat som finansieras genom våra ramprogram sprids och utökas genom Europeiska regionala utvecklingsfonden, innovationsfonden, InvestEU och den europeiska plattformen för strategisk teknik (STEP), som mobiliserar finansiering i 11 EU-program för utveckling och tillverkning av strategisk teknik.

Avancerade material är avgörande för att lyckas med den gröna och den digitala omställningen. Om jag godkänns kommer jag genom rättsakten om avancerade material att sträva efter att inrätta en ram som förbättrar tillgången till och produktionen av avancerade material i EU. Rättsakten kommer att anpassa forsknings-, industri- och investeringsinsatserna till våra tekniska behov och samtidigt minska det strategiska beroendet. Genom att arbeta med forskning och industri, och med resten av kommissionskollegiet, kommer jag att kartlägga brister och prioriterade behov av avancerade material, särskilt för ren teknik och cirkulär ekonomi. Rättsakten kommer att främja privata investeringar, offentlig upphandling och viktiga projekt av gemensamt europeiskt intresse och utveckla avgörande digital infrastruktur.

Fråga från utskottet för kultur och utbildning

8. Hur ser du på samspelet mellan det europeiska området för utbildning, det europeiska området för högre utbildning och det europeiska forskningsområdet? Vilka är enligt dig synergierna mellan finansieringsprogrammen på dessa olika områden och EU:s stöd till nästa generation forskare, med hänsyn till samarbetet mellan akademiska, privata och offentliga organ och framstegen med initiativet om europeiska universitetsallianser? Kopplat till det ovanstående: Hur tänker du göra det europeiska området för högre utbildning mer tillgängligt och inkluderande för alla och samtidigt även förbättra samarbetet och utbytet med universitet globalt?

Högre utbildningsanstalter är grundläggande aktörer inom forskning och innovation i EU och utgör därmed en central del av det europeiska forskningsområdet. En effektiv samordning av det europeiska området för utbildning, det europeiska området för högre utbildning och det europeiska forskningsområdet är språngbrädan för EU:s ambition att bli världsledande i den globala kunskapsbaserade och mycket konkurrensutsatta ekonomin. Jag är fast besluten att skapa ytterligare synergier mellan utbildning, forskning och innovation, och samtidigt bidra till att genomföra de politiska åtgärderna som avser det europeiska området för utbildning och det europeiska forskningsområdet. Om jag godkänns kommer jag att arbeta för detta mål i nära samarbete med verkställande vice ordföranden med ansvar för människor, kompetens och beredskap.

Det europeiska området för utbildning inrättar en ram där utbildning av hög kvalitet är tillgänglig för alla och stöder livslångt lärande, smidig rörlighet och transnationellt samarbete. Det europeiska området för utbildning bygger på den större mellanstatliga Bolognaprocessen och främjar större samstämmighet inom den europeiska högre utbildningen. Det europeiska forskningsområdet underlättar en gynnsam miljö för spetskompetens inom forskning och innovation.

Både det europeiska utbildningsområdet och det europeiska forskningsområdet främjar mer samarbete mellan akademiska institutioner och icke-akademiska partner som företag och den offentliga sektorn. Deras gemensamma mål är att undanröja hinder för kunskapsskapande, kunskapsspridning och fri rörlighet för talanger inom EU, samt göra det möjligt för människor att enkelt röra sig mellan utbildnings- och forskningssystem och den icke-akademiska världen. Om jag godkänns kommer jag tillsammans med verkställande vice ordföranden för människor, kompetens och beredskap att bidra till att skapa ett verkligt europeiskt område där kunskaper, färdigheter och talanger kan cirkulera fritt för att studera eller arbeta i en annan medlemsstat. Jag skulle också fortsätta arbetet för att bygga broar mellan den akademiska världen, näringslivet och den offentliga sektorn genom att fokusera på att skapa sammanlänkade miljöer som främjar innovation, framsteg och möjligheter för alla.

De högre utbildningsanstalterna har en unik ställning i skärningspunkten mellan utbildning, forskning och innovation. Det är viktigt att universiteten i hela EU samarbetar mer både med varandra och med den privata och den offentliga sektorn. Transnationellt samarbete är en förutsättning för att den nuvarande och framtida generationen forskare ska få den kompetens och de färdigheter som de europeiska samhällena behöver för att blomstra i en alltmer sammanlänkad värld – till exempel genom gemensamma europeiska examina inom specialiserade sektorer. En gemensam europeisk examen kommer att göra det lättare att samla resurser och expertis, och ge studerande tillgång till spetskompetens och kunskap som är avgörande inom framväxande sektorer såsom grön teknik och digitala industrier. De flesta universitet i EU försöker samla sakkunskap och kombinera kompletterande styrkor som inte finns tillgängliga vid någon enskild institution, för att ge utexaminerade och livslånga studerande strategiska och framtidsinriktade färdigheter. Detta har varit en av drivkrafterna bakom

framväxten av de 64 europeiska universitetsallianserna, i samverkan med Marie Skłodowska-Curie-åtgärderna och Europeiska institutet för innovation och teknik.

Initiativ vid Europeiska institutet för innovation och teknik, t.ex. initiativet för deep tech-talanger eller kompetensakademierna, tillhandahåller välbehövliga sektorsspecifika färdigheter för kritiska industrisektorer (den europeiska batteriakademin, Europeiska solenergiakademin, råvaruakademin, akademien för avancerade material och vindakademin).

Marie Skłodowska-Curie-åtgärderna illustrerar hur synergier mellan högre utbildning och forskning stöder utbildning, kompetens, karriärutveckling och rörlighet för forskare, vilket möjliggör forskning och innovation av hög kvalitet och med stor genomslagskraft. Tillsammans med Erasmus+ stöder åtgärderna nästa generation forskare och främjar sektorsövergripande samarbete mellan akademiska och icke-akademiska aktörer. Att underlätta kvinnliga forskares deltagande i dessa åtgärder skulle vara ett särskilt fokus i min plan för att stödja kvinnor inom forskning, innovation och uppstartsföretag/expanderande företag.

Inkludering och tillgänglighet förblir en topprioriterad fråga för forsknings- och universitetsvärlden. Jag vill fortsätta stödja dessa mål, bland annat genom att stödja arbetet med att stärka de europeiska universitetsallianserna som omfattar universitet från alla delar av EU, även från landsbygdsområden och yttersta randområden. De europeiska universitetsallianserna har också mer än 30 associerade universitet i Ukraina. Om jag godkänns kommer jag att arbeta för att fördjupa samarbetet med universitet i hela världen och främja gemensam utbildnings- och forskningsverksamhet. Genom att bygga starka globala partnerskap kan EU öka sitt globala inflytande och locka till sig och behålla de bästa talangerna. Detta är en förutsättning för ett mer välmående EU.